

МУЗЫКА ЗАЛЫ

Музыка жетекшісі Курманова Сауле Айбековна

Музыка залы — бұл мектепке дейінгі жастағы балалардың музыкалық қабілеттерін, шығармашылық белсенділігін және эстетикалық талғамын қалыптастыруға арналған, арнайы ұйымдастырылған пәндік-кеңістіктік жүйе. Ол баланың музыкалық әрекеттерге (ән айту, би билеу, аспаптарда ойнау, музыка тыңдау) өз бетінше араласуына мүмкіндік береді.

Ортаның негізгі мақсаты мен міндеттері

- **Мақсаты:** Баланың бойында музыкаға деген қызығушылықты ояту, эмоционалды сезімталдықты және өзін-өзі шығармашылық тұрғыдан көрсету дағдыларын дамыту.
- **Есту қабілетін дамыту:** Дыбыс биіктігін, ырғақты, тембрді ажырата білуге баулу.

Музыкалық дамытушы ортаның құрылымы (Бұрыштар)

Тиімді ұйымдастырылған орта бірнеше маңызды функционалдық аймақтардан тұрады:

1. Аспаптар мүйісі (Музыкалық аспаптар аймағы):

- Ойыншық және нақты балалар аспаптары (сылдырмақ, дабыл, металлофон, ксилофон, маракастар, ритм таяқшалары, үшбұрыш, гитара, қоңыраулар).
- Ұлттық аспаптар (Домбыра, шағын домбыра, дауылпаз,).

2. Театр бұрышы (Музыкалық-драмалық аймақ):

- Сюжеттік-рольдік ойындарға арналған түрлі театр түрлері (саусақ театры, кейіпкерлер маскалары).
- Әуен ырғағына қарай билеуге арналған костюмдер элементтері, бетперделер, ленталар мен жалаушалар

3. Дидактикалық және әдістемелік құралдар:

- Дыбыстық сипаттарды анықтауға арналған музыкалық-дидактикалық ойындар (мысалы, «Кім қалай дыбыстайды?», «Ырғақты қайтала»).
- Композиторлардың портреттері, аспаптар бейнеленген карточкалар және иллюстрациялық кітаптар.

4. Техникалық құралдар (Аудиовизуалды аймақ):

- Музыкалық орталық, микрофон магнитофон немесе проектор, ноутбук, сентизатор, баян.
- Балалар әндерінің, классикалық шығармалардың, табиғат дыбыстарының және ертегілердің аудио жазбалар жинағы.

- **Педагогикалық талаптар**

- Музыкалық дамытушы орта **жас ерекшелігіне сай** (ерте жастағы топтарға қарапайым шулы аспаптар, ересек топтарға күрделірек дидактикалық ойындар), **қауіпсіз, қолжетімді** (балалар құралдарды емін-еркін алып ойнай алатындай биіктікте) және **эстетикалық тартымды** болуы тиіс. Ортаны құруда музыкалық жетекші мен топ тәрбиешісі бірлесе жұмыс істейді

Музыкалық дамытушы ортаның тиімді ұйымдастырылуынан және оны оқу үдерісінде, еркін әрекетте жүйелі қолданудан күтілетін нәтижелер бала тұлғасының жан-жақты дамуын қамтамасыз етеді. Күтілетін нәтижелерді бірнеше негізгі бағыттар бойынша жіктеуге болады:

Баланың тұлғалық және эмоционалдық дамуы

- **Эмоционалды сезімталдық:** Бала әуеннің көңіл-күйін (көңілді, мұңды, үрейлі) сезініп, оған эмпатия таныта біледі.
- **Өзіне деген сенімділік:** Көпшілік алдында, құрдастарының ортасында қысылмай өнерін көрсету дағдысы қалыптасады.
- **Шығармашылық еркіндік:** Бала өз ойын, сезімін би, ән немесе импровизация (өздігінен әуен шығару) арқылы еркін жеткізе алады.

Музыкалық қабілеттердің артуы

- **Ырғақ сезімі (метроритм):** Бала әуен ырғағын дәл сезініп, оны қимылмен (шапалақ ұру, аяқпен басу) немесе ұрмалы аспаптармен қайталай алады.

- **Музыкалық есту қабілеті:** Дыбыстардың биіктігін (жоғары-төмен), күшін (қатты-ақырын) және қарқынын (жылдам-баяу) ажыратады.
- **Тембрлік қабылдау:** Күнделікті еститін музыкалық аспаптардың (домбыра, металлофон, барабан және т.б.) дыбысталуын сипатына қарай таниды.

Коммуникативтік және әлеуметтік дағдылар

- **Ұжымдық жұмыс:** Балалар ансамбльде (бірге аспапта ойнау), хорда немесе топтық билерде бір-бірін тыңдап, бірлесе әрекет етуді үйренеді.
- **Өз бетінше әрекет ету (дербестік):** Оқу қызметінен тыс уақытта (күннің екінші жартысында) бала өз қалауымен музыкалық бұрышқа барып, аспаптарды, театр ойыншықтарын өздігінен қолдана алады.

Психикалық және физикалық даму

- **Танымдық процестер:** Музыканы тыңдау және ән мәтіндерін жаттау арқылы баланың зейіні, есте сақтау қабілеті мен қиялы дамиды.
 - **Ұсақ және жалпы моторика:** Аспаптарда ойнау саусақ бұлшықеттерін дамытса, музыкалық-ырғақтық қимылдар дене координациясын, икемділікті және сымбаттылықты жақсартады.
- Қорытындылай келе, бұл ортаның басты нәтижесі — баланың музыка өнеріне деген тұрақты қызығушылығының оянуы және бастауыш мектепке эстетикалық тұрғыдан дайын болып баруы.

